

Зіновія Карпенко



ДОРОГОЮ
ПРИЧАСТЯ

Вибрані поезії



Зіновія Карпенко

ДОРОГОЮ
ПРИЧАСТЯ

Вибрані поезії



Івано-Франківськ

2009

ББК 84 (4 УКР) 6-5
К 20

Зіновія Карпенко. Дорогою причастя: Вибрані поезії. —
Івано-Франківськ: Місто НВ, 2009. — 84 с.

Збірка вибраних поезій Зіновії Карпенко — підсумок її філософсько-психологічних студій і роздумів над квінтесенцією буття людини у світі: знаходження сенсу і мети всякого суцього, що дається у всеохопному любовному діалозі.

*В оформленні книжки використано картину
Рафаеля «Свята Маргарита».*

ISBN 978-966-428-122-2

© Зіновія Карпенко, 2009
© Місто НВ, 2009



«СПРАГА ЖІНКИ Й ПОЕТА...»

З віршами Зіни Карпенко познайомився ще на початку 90-х років минулого століття, коли до Львова, де я тоді працював, завітав з якоїсь нагоди Степан Процюк і спрезентував книжечку невідомої мені авторки під такою, дещо патетично-сентиментальною, назвою «Візії спасіння». «Поглянь, — сказав мені Степан, — тут є моя передмова, і це не графоманія». Поліграфічно книжечка виглядала бліденько, зрештою, як і більшість видань того часу, я вже не пригадую видавництва, може, це був самвидавівський проєкт, але рік видання названо 1993-ій.

Треба знати, що в той час у молодих літераторів був тільки один критерій оцінювання — графоманія/не графоманія. Біле або чорне. Цей максималізм дозволяв нам бути пристрасними, романтичними і безкомпромисними.

Здається, я коротко відгукнувся на першу книжечку Зіни Карпенко в «Літературному Львові». Загальна оцінка моя була позитивна. Вже наступного року я перебрався до Станиславова і жив у студентському гуртожитку по сусідству із Зіною Карпенко. Це були гарні часи: ми були молодими викладачами, могли запросто зайти в гості одне до одного, говорити про літературу, читати і слухати вірші. 1995 року Зіна видала наступну збірочку «Дзеркало ілюзій», яку я теж заанонсував на сторінках «Літературного Львова», з яким я тоді активно співпрацював, завдяки приятелюванню із Павлом Федюком та Левком Різником.

А потім Зіна самовіддано взялася за докторське дисертаційне дослідження, з чим успішно впоралася, і вже з 1999 року вона присвятила себе психології, видавши на загал (одноосібно чи у співавторстві) сім монографій, остання з яких «Аксіологічна психологія особистості», що є панорамним проєктом пост-постмодерністського тлумачення психологічної персо-

нології, вийшла 2009 року. Я пробував читати її дослідження, але краще читаються мені її вірші. Такий вже я недосконалий...

Поетичне вибране Зіни Карпенко (в дівочтві Ожгевич), якому авторка дала назву «Дорогою причастя», є її задавненою мрією-птахом, якого вона у пориві внутрішнього спротиву випустила на волю, а тепер сумує без нього і соромиться признатися навіть собі у цьому ностально-елегійному сумові. Цей індивідуальний поетичний досвід виривається з професорських рамців, презентуючи художні рефлексії Жінки, стуженої за розумінням і підтримкою і втомленої від самотності: перші вірші (непогані в плані щирости та інтимности) датовані 1982-им роком, останні — окремі присвяти, датуються 2007/2008 роками. Завершує вибране один із найкращих віршів Зіни Карпенко «Прошкую в свій Єрусалим», датований листопадом 2009 року.

І всі ці розділи вибраного: «Пролог»; «Візії спасіння»; «Дзеркало ілюзій»; «Алегорії прозоріння»; «Епілог» є розгорнутим ліричним щоденником героїні віршів. А датування кожного вірша лише підкреслює щоденниковий характер книги.

Зіна Карпенко є ошадливою в слові, якомось зовсім не по-жіночому стриманою і лаконічною. Але внутрішня пристрасть, прихована емоційність проривається крізь медитативну маску відсторонености і позірної байдужости. Я не буду цитувати вірша, який сподобався Ользі Слоньовській «Весни настали ясні дні...», а зупинюся на іншому, не такому відвертому, але не менш пристрасному:

*Пашать вогнем жоржини переспілі.
Жовтогарячий подих чорнобривців
вистуджує пружка постава лілій,
пробуджених знаменням блискавиці.*



*Розпластаний асфальт не дбає про своє
сплюндроване вагою, висхле тіло.
Замкнула небосинь веселковим кольє
що мріялось і що вже відболіло.*

Є у Зіни Карпенко вірші іншого звучання, іншої тематики: екзистенційного («Лиш час — верховний судія...», «Вчорашній жах — Едем сьогодні...»), філософсько-медитативного («Нарешті відчуваю вічність...», «Радикальна... петиція», «Дорогою причастя...») чи громадянського (останні не є прямими публіцистичними інвективами, а швидше завуальованими метафоричними картинками/враженнями: «На сцені божевілля, нудьги і марноти...», цей вірш має невловимі перегуки із Б.Пастернаком; «До богоподібності // пощерблені здібності...»; «Палає багаття колишніх святинь...»). Але найбільшнішим наближенням до себе є в цій книзі інтимні вірші. І тут їх можна називати, перечитувати, перегортати, мовби сторінки власного життя: «Побережи мене, Любове...»; «Навздогін пам'яті»; «Спішимо до осені непрошені...»; «Приходь у сніг, у вітер, дощ...»; «Тебе нема, тебе не може бути...»; «Прозираю крізь дощ...» та інші)...

Звичайно, що цей поетичний досвід повинен дійти до читача. Це потрібно авторові, аби позбутися внутрішнього жалю до себе. Це потрібно читачеві, аби урізноманітнити пізнання світу, яким є Людина, яким є Жінка. Бо іншої дороги до Любови немає, крім Дороги Причастя...

Євген БАРАН, критик, літературознавець,
лауреат премії ім. Олександра Білецького



Епиграма

* * * * *

Лиш час — верховний судія
у серця
 в серце стуку,
у болю
 в біль,
руки
 в руці
і подих
 в подих...

13.04.1982

* * * * *

Братне стискання рук,
Висне ракети гук —
Всесвіт завмер у єднанні.
Повниться світлом доба,
Ніч на задвірки сповза —
Промінь ницьма притиснув.
В літеплі ніжиться птах,
В люті конає хижак,
Серцем до зір не доставши.
Шепчуть берези печаль,
Громом сполохана даль —
Сон розметався дитяти.
Спряжені в атом сонця
В муках дарують життя —
Смерч завиває надсадно.
Брате, мужніймо в єднанні —
Всесвіт завмер у чеканні:
Крапля за краплею витікає час.

16.09.1982



* * * * *

З матір'ю

Листа отримала жаданого,
що клопоти твої незвідані
морозять сніжно головою,
в очах тремтять вологою.
Що чайкою самотньою
блукає сон на розстанях
думок твоїх стривожених,
поривів насторожених.
А десь в безпечнім вирії
спокійно снять без совісті.
Ти вознеслася вище тих,
хто в вирії, — над вирієм.
Зорієш щедро ласкою,
полум'янієш вірою
в щасливу людськість доччину —
довір свою будучину!
Читаю — причащаюся,
джерел твоїх торкаюся,
молю: благослови мене,
прости!
...Простила вже.



Зіновія Карпенко. Дорогою пригастя

* * * * *

Спікся в заході серпанок анемічної надії,
спеленали золоту осінь сніговії, сніговії.

Зашуміло верховіттям, відхололо,
промайнуло, відболіло, стерлось в порох.

Вітер-легіт повіває над снігами —
заструмить пригасла пісня ручаями.

15.12.1982

* * * * *

На порозі

Віддаленіли спалені світанки.
Вчорашнє спопеліло. Мов мара,
збираю звуглені останки.
Рушаю в завтрашнє. Пора!

26.11.1982

* * * * *

Пробудження

Зарясніла павутина,
заяснілася,
у схід сонця гожим ранком
напоїлася,
запахуцим сонцеграєм
переплескує
на гречаному суцвітті
перевеслами.

26.02.1983



* * * * *

Як можна виважить годину

Бува година, наче море
у мертвий штиль, — не продихнуть.
Понурі вицвілі простори
нудьгу-напасницю прядуть.

В стократ миліша та година,
що обігнати прагне пульс,
вдоволення кругленький нуль
дотла спалити! І загинуть.

Отак би виважить годину,
щоб не чужа — своя провина
на вістрі серця зайнялась,

щоб не в манірному зітханні —
себе — для всіх — перемаганні
годину Лета прийняла.

14.04.1983

* * * * *

Збентежене серце не вправити в раму
німотної мрії. Замру.
Всотаю повітря п'яного туману,
де холод ясніє, бреду.
так бути не може,
що ві'юся без тями
на зламі туману і дня.
На вістрі надії розплата настане:
тепло і омана — то я.

11.07.1983



* * * * *

Закоханам

Привітайте зеліану
в юнім серці любов
з незбагненною вірою
в святість вічних оков.

Бо навіщо кохання
та доступність лиха,
що руйнує безжально
таємницю гріха?

Як притупиться віра
в непорочність чуття,
чи воскресне довіра,
душ невинне злиття?

Бо любов — не примара, —
житгедайність добра —
у заземленім раї
душ небесність одна.

20.11.1983





* * * * *

Дерева в інії, що вуса проводів,
бринять оголеними нервами.
Рожево-голуба пастель полів
за ґратами-прожилками деревними.

Гірчично в'ється стрічка путівця —
ступаю, наче в край необітований.
І тиша, тиша, тиша задзвінка:
півтони всі ввібрала зачаровані!

Січень 1984

* * * * *

Знову осінь, тиха осінь
полонила давній сад,
і небесна стигла просинь
накрива дерев смарагд.

Пахнуть яблука дитинством,
тепло дихає кора:
притулюсь мандрівним листом,
земле, до твого чола.

Стужавію, мов зернятко,
що виношує пагін, —
скільки сили, скільки статку,
скільки віри без руїн!

Дивний сад у тиху осінь,
сонно дихає земля, —
а душа вже плодоносить,
зерна, зерна жде рілля.

Жовтень 1984



* * * * *

Я прийду ще до себе з надією —
кремінь серця вогонь висікатиме.
Не за обрій долину замріяно,
а себе в житнім полі шукатиму.

Припаду до землі предковичної,
щоб заврунитись молодо-зелено,
з глибини досягнути до вічності
ваговитого колоса древнього.

І з позиції хліба насущного
на бур'ян подивитися звисока,
дарувати зернини присутності,
поки серце у грудях не висохне.

Квітень 1985

* * * * *

Як мало часу для життя,
занадто спокою для щастя!
Пульсує поруч з небуттям
амбіція мого всевластя.

1.05.1985

* * * * *

Злочин

Росте трава без спонукання,
від серця пісня йде сама, —
а я придумала кохання,
сховала щирість за слова.

Травень 1985



* * * * *

Сонцем, весною чи квіткою
бути хотіла б з тобою,
леготом ніжним, леліткою,
першою в травні грозою,
щоб захлинутись від радості,
серце в раю помістивши,
і молодіти без старості,
голосу твого напившись.

15.12.1985

* * * * *

Очі — пустеля, серце камінне.
Як це важливо, — в себе повірять.
Як це ганебно, — впасти без бою.
Як це фатально, що не з тобою!

15.12.1987

* * * * *

Чому ридаєш, моє серце,
а вуста німі,
забути важче, ніж померти,
одній мені?

Десь є надія, сподівання,
взаємин нить,
а нерозділене кохання
лише болить.

5.02.1988



* * * * *

Весни настали ясні дні
з туману сподівання.
Тебе лишилося в мені
на раз один зітхання.

Неподоланне почуття
(ілюзія, та й годі!),
але щемить, щемить душа
без сонця — при нагоді!

16.04.1988

* * * * *

Вночі і вдень

Я біжу по гарячому небі
моїх зоряних снів.
Я не мріять не можу про тебе —
лицаря всіх часів.

Позбираю осколки до купи
із мозаїки снів,
хоч калічить і раниць руки
правда днів.

4.01.1989

* * * * *

Побережи мене, Любове,
і сну короткого не руш.
Життя — не поле безтернове,
не заважай продовжити путь.



Вже сонце котиться за обрій,
сльозу гірку не прокляну.
Не приходи до мене згорда!
Я милостиню не візьму

в того, кого пізнати зуміла,
єства торкнутися змогла
і душу спраглу напоїла,
і непокорена була.

Побережи мене, Любове...

25.01.1989

* * * * *

Чорнобиль

І вкотре мітить по живому
заклятий ворог, твій і мій,
радіаційного погрому
провісник смерті — вітровій.

З'їда труна свинцева тіло...
О хлопче юний! Вічний біль
землі, що з сорому згоріла б,
ніж твій прийняти супокій.

Чому спокута неминуча,
провина гостра і гірка?
Бо пізно так зриваєм пута,
з чола — тернового вінка!

22.02.1989



* * * * *

Навздогін пам'яті

Як мені бути по той бік
«чого-не-відбулося»,
бо й досі здригаються плечі —
потоплено човен надії?
Милий! Беру твоє ім'я з собою,
як вітер у тайстру,
й тікаю, переможена пам'яттю
примхливого видіння.
Пробач, що освітила,
лише пустий поріг своєї тіні.

24.02.1989

* * * * *

Що життя це — копійка дарована
бідакам — в'язням совісті й гонору!
Світять лиця гарячим розпачем
незнищеного людського сорому.

10.04.1989

* * * * *

Це вже якась невідворотність часу
і неминучість плину довгих днів —
все пережити і не впасти,
спіткнувшись на порозі снів!

8.10.1989





* * * * *

Спішим до осені непрошені
і губим літо просто так.
Роки мої золоторосяні,
чому не сходите в житах?

Чи мало колосу і плоду вам,
як досить слави і хули?
І долі чом ви не сподобались,
коли тепло ще берегли?

20.10.1989

* * * * *

Є щось ганебніше від ран
і мсти любовного двобою:
липкий туман-самообман,
що йде з душевного застою.

28.12.1989

* * * * *

вузьким коридором свідомості
входимо у пробудження
залишивши по той бік пам'яті
марева сні і видіння
чи не божевілья цей день
що впав нам раптовим прозрінням
бранці темноти
осліплі від хаосу вогнів
несемось як схарапуджені коні
одержимі одним поривом рятунку
і ще збагнути несила
що пастир і досі дрімає
у кожній лякливій душі
та жде свого часу

27.02.1990



* * * * *

Засвіти маяки свої, море!
Ти ж, тюрма самотнього голосу,
гойдаєш хвилями вселенських сліз.
Замкни мене в темницю самотьчуття
і позбав омані ворожень,
бо вже тінь я.

25.07.1990

* * * * *

Помірковані мрії,
як зморожені весни.
Помилкові надії,
мов крижини нескреслі.
Заповзятливу силу
не зів'ялить втома,
розів'ється стокрило
над новітнім Содомом.
Вічний клич воскресіння —
спрага Жінки й Поета!
Запізнілим весіллям
оскандалилась Лета.

10.10.1990





Візії спасіння

* * * * *

Плавився сніг, як віск на катафалку.
Мідяк сонця беріг милостиню.
Поїзд перелітав кілометри —
ці карби пам'яті й тривоги.
У безмірі простору вільно було лиш
воронячим гніздам,
надійно вивершеним над землею.
Вони й не здогадувалися, що були
всього лиш пришпиленим листям
у гербарії долі.

8.01.1991

* * * * *

Напівзусилля — напівволя,
напівлюбов — півпочуття,
напівстраждання не недоля —
напівдорога до життя.

Ще правди вічна половина —
щербата, істино, еси! —
і — шмат обману, бо ж несла
тяжкий талан свій пронести!

Так, споловинені, шукаєм
таких самих напівлюдей,
а муки Авеля і Каїна
за нами слідом — день-у-день.

3.05.1991



* * * * *

Ця ніч поезії дарована,
в ній серця ритм і крові струм.
Спішать колони за колонами
рядків, спроваджених у путь.

Хтозна, яка їм доля судиться,
і чи знайде читач хосен,
але смеркає день-у-день,
і ніч поетами не журиється.

Час завмира на вицїм злеті
метких сяйнистих блискавиць
думок, заплетених в сонети,
і вільних віршів перелив.

Якщо ти образами снів,
не силкувався ти — творив!

3.05.1991

* * * * *

Зроби мене перевеслом своєї надії —
яким багатим став би сніп твоєї радості!

3.05.1991

* * * * *

Гадаю,
категоричність проростає
не буйнолистим дровом
пізнання,
а повитицею чіпкою
всезнаття.



* * * * *

Нема нічого, окрім діалогу:
беззвуччя душ, німотність самоти,
несправжність сутності, дороги,..
від Я до Ти прокладені мости.

Спасенний шлях священного єднання,
між нами Бог — живий, — а не суддя.
Нема химер, є щастя дарування
себе — тобі, без краю і кінця.

15.10.1995

* * * * *

Смеркає на душі в багряних білах вечора —
це прикрий дисонанс чи впертий алогізм?
Тьмянішає печаль запекла і приречена,
і гусне її слід без сонячних повісьм.

Клубочиться туга пліснявими туманами,
нуртує каламуть зворушених жадань.
Сотається струна октавами захланними.
Маестро, камертон! Мелодіє, настань!

24.10.1991

* * * * *

Під пресом циклічності
днів і ночей
себе виявляємо часом
в маленькому калачику «я»
на рахітичних ніжках.
Відтак, не тямлячись від подиву,
треновано котимось
в пащу Вічного Лиса.

25.11.1991



* * * * *

Випробування моці
вольнї, а не владань,
на суєтну морочність
миттевих дарувань.

За ними — попїл втрати,
могильний капїтал —
ї доконечнї ґрати
без гомону литавр.

26.11.1991

* * * * *

Палає багаття колишнїх святинь.
Роз'ятрюють мозок отруєнї вени.
Регоче вакханка звїздою Полин,
ї падає небо Христової ери.

Синїє в потуґах роззявлена тля
ї, корчачись, тягне останне.
Не чує пророка оглухла земля,
закаляна, мовби у Авґїя стайнї.

26.12.1991

* * * * *

Психоаналїтичнї асоціації

Крихке животіння проймає судома
тайного мешканця надр підсвідомого.
Вибухає заграва демонїчного помислу
ї хлюпоче розрада у хиткому коромислі
запевнянь і пророцтв, боротьби і наврочень.
Запопадливий жах затуляє нам очі.

19.01.1992



* * * * *

Слизький каньйон вглибав у морок,
гриф сокотив чергову смерть.
Розтоптано спасенний гонор —
усе вже сказано, а сенс?

Мовчи, не руш душі кайлом
кремезного тупого слова.
Шугають грифи у каньйон
і крилами стрижуть нервово.

28.01.1992

* * * * *

Ковтаючи істин незрілих ерзац,
вдивляються очі у маревний сад
чуттів медоносних і тайних волінь
заврунених щастям дерев-породіль.
Та їхнім пелюсткам, напевно, болять
сухої галузки надтріснуте «Жить!»
Свавілля думок у зусиллі стиха —
і-де-о-мо-то-ри-ка.

7.03.1992

* * * * *

Децибелами гласного реву
порозбурхуй понурі вітри
і в захмеленій неба Рів'єрі
всі капкани мети розірви.

Там відкриється дійство шалене:
звірозубих рептилій танок.
Скаламучені помстою вени
направляє черговий парох.

15.03.1992



* * * * *

може якраз діждем
днину благої вісті

Ігор Римарук

світиться небо дощем
на Благовістя
нишпорка під кумачем
тихо пронісся
тче марновірне руно
жертві і кату
кидає тепле рядно
вбивці і брату
ревно вирівнює нить
в грі лицедійній
лицар прийде чи фашист
ідол спасіння
вмилося небо дощем
сяє як вістря
може якраз ми діждем...

22.03.1992

* * * * *

Як висловити невимовне,
як роз'яснити неясне,
збагнути, як це місяць вповні
окрайцем в небесах засхне?

Живем на зламі: або-або,
і ні спочинку, ні пуття.
Вручає ниточку поквапно
нам Аріадни відчуття.

Рятунок прийде чи покара —
зусібіч кинуться клясти.
Лиш одному радіймо чару:
себе впізнають Я і Ти.

30.03.1992



* * * * *

На сцені божевілья, нудьги і марноти —
тотемне блазнювання на запити доби.
На вибрики магнатів мавпують всіх і вся:
пишається знуцанням син з любого вітця.

Відтак тут содоміта трагедію ламав,
дебіл вдавав Сократа і мислію палав.
Тут фани та ікони в провалля віднесли,
нову склепали правду заслужені осли.

Старалися актори, партер в екстаз ввійшов,
а з кону — заклинання про віру і любов.

5.07.1992

* * * * *

Знітилось мовчання в закутку душі,
сплавилась на сіль тривога,
спомини свавільні вичахли в жужіль,
в камінь обернулась горда тога.

Ними тут настелено доріг, дивись:
стане до найдаљшого будинку.
Виплигни-бо, сонечко, сміливо униз
на гладенький шлях, а чи стежинку.

Та бадьоро, легко покотись — туди,
де тріпоче вогник, мовби сиротина.
По чуттях камінних звично прокотись,
сонце-колобок, мала моя дитино.

8.08.1992



* * * * *

Багато вас заходить у відчинені двері:
хто — до музею, а хто і на шабаш;
комусь кортить екзотики відьомської халупи,
а дехто охочий до благочестя ошатних палаців;
хтось прошкує у храм за причастям,
а декого вабить азарт казино.
Безліч гостей переповнює пустку.

Замкни двері, Володарю.

Вересень 1992

* * * * *

Візія спасіння

Коли здолає нас неспокій,
відцокотять булані коні,
лілеї лик укриє попіл,
душі затихне теплий гомін, —

наспіє ритм тугий, врочистий,
мелодій сповнений органних,
і Хтось, жаданий і пречистий,
обійме леготом саванним.

У час примирення і звуків
ладанно-ніжних заїмліє
з розщелини земної муки
мана врятованої мрії.

Жовтень 1992



* * * * *

То розкраяна рана в безголосці сочиться,
то згорілий собор — в ньому спить самота,
то зачинена брама — неприступна дівиця,
над проваллям розчахнутий циркуль моста.

Так безпечно і порожньо, наче вже в домовині.
Розповиті дерева — не болить нагота.
Між лахміттям на дні предковичної скрині
застогнала старезна сліпа доброта.

20.11.1992

* * * * *

Прощання рук...
Зринає погляд гірко
над зубожілим човганням розлук.
Гірчить печаль.
Перегорнім сторінку! —
апокрифи поглинуть кривдний жаль.
У котрий раз
гвалтуємо сумління,
сахаємося тіні, власних назв.
Сумний пасаж.
Кастроване стремління.
На тризну закликає п'яний Вакх.

Грудень 1992

* * * * *

Напровесні вагітні пухом лози,
ширяє над лугами вітер. Вись
розімкнута поривом світла. Грози
іще не рвуть світляної коси.



Бентежаться тендітні сні мімози,
танцює вихор леготу. І ми —
розквітлі пуп'янки природи. Сльози
ще не прийшли, ще не прийшли.

15.01.1993

* * * * *

Намарилося втечею душі
у зливу дня, студену й норовисту.
Не вернете, хоч як не голосіть,
билинку в веремії падолисту.

Вона сама — вогненний шал,
пече мовчанням і докором,
а ви смішні без ваших шат
і старосвітського декору.

Де вам за нею — босоніж
в пекельний танець, громовицю.
Ви, безборонні, ви — простіть,
не вам я кину рукавицю.

17.03.1993

* * * * *

Протяглась, мов ріка,
стрічка днів —
мрева снів
оптика.

Листя плин, вирви літ.
В небесах
іде яса,
мов болід.
Тисне синь, гасне тінь.
Бачиш вид
сірих свит
звідусіль?

24.02.1993



* * * * *

Я у цій круговерті не здужаю
віднайти діамантики смислу:
згусла в тіло вода, і медузою
стало це уособлення мислі.

Роздивлюся чужий краєвид
й не збагну, як чужу батьківщину,
наче погляд в безодні завис,
і морозом зсудомило спину.

Ще моєю жагою не випитий
бовваніє десь знак чи то символ...
Як мені від народжень відвикнути,
дивуватись дитиною сивою?

4.03.1993

* * * * *

Приходь у сніг, у вітер, дощ,
прийму й не запитаю: «Доки?»
Лишень не плакати! І дрож
ввібгнути в серце, заки доторк
ще не схолов, і ти ще мій,
давай одуримо світанок,
щоб забаривсь той лютий змії,
що вип'є спомину останок.
Приходь...

5.03.1993

* * * * *

Загубився світ серед товщі літ.
Розбитим люстерком підморгує
і лицедіє.
Не гоже клєїти осколки вічності —
пораниш пам'ять.

8.03.1993



* * * * *

Дороги — артерії доль — невидючі:
збиваються на манівці.
Перелесника перестрінувши,
зупинилася — дорослішати.

22.03.1993

* * * * *

Відгомін вітру — тільки подих,
відлуння мислі — натяк, жест,
потуга щастя родить подив,
осиротілості гротеск.

Невідворотна завше плата
за вись, віраж, за глибину...
Беззастережна серця трата
на десять кривд чи на одну.

24.03.1993

* * * * *

Задивилися проліски в небо,
порцеляново стигла роса.
У розкритих зіницях, мов лебідь,
полоскалась дитинна сльоза.

Випульсовує око джерельця
міриади кришталю довкрузь.
Буде замок коштовний для серця,
буде пролісок в ньому за ключ.

13.04.1993





Дзеркало ілюзій

* * * * *

Балада про серце

Сутінки розхилитали тишу.
Лунами столикими вогнів
перегукнулось небо, лишень
не марить серце грою слів.

Воно, карбоване і тятє
(бо лінчем кривджене щораз),
не знає сорому розплати,
блідий його не мучить страх.

Долає твердь, ефір і воду,
і найдошкульніший вогонь
помітить в нім лиш тиху згоду —
самовідречення юдоль.

Посвареного з грішним тілом,
на велелюдді, на торгах
цькують його безносим звіром.
По неторованих стежках

відлуння йде — чеканний шебіт:
на постріл зради — раю знак.
Карається Іудин регіт
періодично, як стигмат.

10.04.1993



* * * * *

Еволюція кореня до листка.

.....
Генна інженерія посмішки.
Зріз кохання під мікроскопом.
Спектральний аналіз сльози.
Питома вага страждання.
Продажна ціна безчестя.

.....
І все-таки:
Чому Земля притягає,
А небо вабить?
Невже курка і яйце
однаково вічні?
Чому траві хочеться рости?
Для чого потрібно шукати щастя?
Куди любов діває час?

.....
Еволюція листка до кореня?

5.05.1993

* * * * *

Посіє сум сердечна сповідь —
гірке відлуння самоти,
роздвоєння дзеркальний промінь
на розпаровані світи.

Блукальці ви — нужденні й гожі,
два несполучники. Один
дарує щирий усміх рожі, —
та має сумнів розмарин...

2.07.1993



* * * * *

Фотографія щастя

... руки — ластів'ячі крила —
загорнули мене
в присмерк поцілунку.
Впокорена, збираю зорі
біля твоїх ніг
і зношусь догори
на хвилі долонь
в розімкнутій простір жадання.
... І доганяють мене два крила,
беручи, як дитину у сповитку, —
в солод уст,..
купіль лон,..
шелест слів...

20.07.1993

* * * * *

Суворі вертикаль гріхопадінь,
де надра душ прокисли від інстинктів.
Міазмами розщеплень верне тлін
і колобродить у буденно-звичнім.
Так повелося вже від праотців:
«Аз черв єсьм» — і хай запанує згода.
Розкручує спіраль луна віків,
і порохнявіє людська порода.
Чи сила є піднятися чолом
і вісь перевести на протилежну,
опертись одиницею — числом,
до поділу нітрохи не належним,



на хлань бажань, волань, проклять,
де чутно скрегіт лиш зубовний,
міцніти силою понять
і мир леліяти альковний?
А, може, гумус — опертя,
сам по собі — інстинкт і воля?
Шукання чудо-камінця
тривають все ж *anticuo modo*.

3.08.1993

* * * * *

Перетікання слів-відлунь —
неквапна повинь говорильні
розчинить золото й латунь
на рівноцінно половинні,

на сподівання і печаль,
такі дволикі, бо — єдині,
і лицедійності кришталь
розсипле чари голубині?

Пересуміщення нектар,
тягуча сповідь, молитовні
свічада образів і дар
неупосліджених ще вповні.

15.08.1993





* * * * *

Колегам по перу
(самокритично)

Приємно крилами ширяти
над дрібною мурашви
і пильним поглядом вглибати
у капіляри, рани, шви.
До дна сягнувши калабані
(не закримітивши криниць),
уздріти там ординців п'яних,
гвалтівників святих столиць.
І запалати гнівно в слові,
анафему послати вниз,
відтак наскаржитись Єгові,
що ніц не вартий наш стриптиз
богемних візій велемовних
і прозирань пророчих зуд —
сім міщуків із гречки вовни
плете черговий златоуст.

31.08.1993

* * * * *

Ця любов по дотичній,
як місяця сяйво:
один промінь навскісний
посковзнувся в очах.
Ангажовані мрії
всміхнулися квасно,
повсідалися чинно
на байдужості лах.



Може, є десь кохання
безпечно-нікчемне,
де себе — лиш крихітку
і Його — на ковток,
підстригають вогонь
методично і вчено,
щоб курив на дизайн
акуратний димок.
Може...

19.09.1993

* * * * *

Дзеркало ілюзій

Спочатку з'явилась *Ілюзія* —
непевна себе і дійсності,
зрадлива кладочка
через безодню
в світ означень і слів —
сторожких маяків,
до яких нарешті прибивається
каравела *Образів*.

Але *Слово* прикрите
вуаллю ілюзії,
бо перевдягнуте *Метафорою*,
звабною і невичерпною,
як *Маріанська* западина.

Однак і це є оманною,
бо насправді метафора
стримить шпильями *Символів*,
і кожен із них, як пік *Комунізму* —
вічна ілюзія.

9.10.1993



* * * * *

Спрагу до синтезу і перевтілень
перемагає аналіз бунтівний.

Духу лихого пекельна свобода:
істина смалена — правди подоба.

Псевдогармонії двох волонтерів
щезнуть у Леті, як тіні позерів.

Вічність скресає льодами зневіри:
щирі Самсони — продажні Далілі?

Шепіт хвилин заколисує совість:
«Винен хтось інший». Лиш хто він є,
хто він?

25.10.1993

* * * * *

Демаркаційна лінія моралі.
Розколота свідомість. Боротьба.
Новопредставлений Ізраїль
з любові Пана і Раба.

22.11.1993

* * * * *

Тебе нема, тебе не може бути
там, де зима тче саван забуття, —
зелений хміль незайманої руті,
густі, як мед, обіцяні уста.



Невідворотність потече рікою
і скропить мить — блаженну, в сповитку,
і не дійде мертвотного розвою
екзема зради, ряжена в луску

хімерних яв, видінь, пророцтв,
розкошувань безпечних шати.
Тебе нема, хіба не мушу знати,

що вітер цей — лишень норд-ост —
не дар даремної розтрати?
Тебе нема, та це я мушу знати!

15.12.1993

* * * * *

З Бетховена

На вершині вітер неласкавий:
резонують струни з подихом небес.
Смерчі раювань — речники неслави
розтинають обрій зойками навхрест.

Планомірна звуків амплітуда:
клич віолончелі і печаль валторн,
тут надсадні астматичні туби
пересилює гарячкуватий горн.

Дивний цей оркестр без диригента:
кожна нота від народження — сама —
віднаходить рівню в контрагентах,
як зневажено провин затятий змаг.

Січень 1994



* * * * *

*Несказане лишилось
несказаним.*

Ліна Костенко

Їх багато за кадром промчало, мов натовп, —
різноликих, несхожих, чужих.
Ловить око парсун згаслий слід від означень:
люб... нелюб... перелюб... а чи?..

Наглядає недремний рефлексор порядку
(наче серце з кришталю, слюди),
доганяє сьйнистого сенсику цятку.
Невлівиме захланне: «Люби!»

Січень 1994

* * * * *

Замурувати душу ананкаста
і зупинити болю колобрід!
Стелити пристрастями, як баластом,
і німота утвердить заповіт:
хай буде там усе, що не зі мною —
без сурогату, гри і суєти.
Замурувати! Видатись чумною —
відчалити, розтанути, втекти!

24.03.1994





* * * * *

Єгипетський мотив

Ті раби існувати приречені,
бо хеопси покликані жити.
Скам'яніли їх спини запечені
монолітами, — плита до плити.

Їх означив один, бо вони — німота,
що прогіркла від болю потугів.
Їхня воля сліпа. Доконечна мета
їм простелена долею згуби.

Не картайте мене, що не раб і пан —
споглядач у театрі облуди —
не віщун-заклинач... Таємничий анклав
заокруглили в подиві губи.

20.04.1994

* * * * *

Для своєї любові змайструю
найвишуканішу клітку
і стерегтиму бранку в ній
ліпше, ніж вишколений сторож.
... І вляжеться вона
податливим кошням.
Забуду тоді про бунт і глум
та ганьбу перемог,
коли вона була кліткою,
а я полонянкою.

6.05.1994



* * * * *

*Самотність — невтоленна
спрага мрії.*

Кобо Абе

Зачерпну рукавом вітер,
що тайну твого аромату розхлюпав.

Дитинної мрії відгомін
промайне наді мною вервечкою

журавлів,
ніким не приручених.

Хіба не один із них —
перевдягнута синиця?

.....
Чи не тому я не впізнаю її?

14.05.1994





* * * * *

Книга життя (?)

Ріка *Пам'яті* підмиває береги *Надії*,
відвойовуючи для *Майбутнього*
поодинокі скелі *Віри* —
спасенну пристань для *Любові*
і непевний притулок *Ілюзії*.
Моторошне відкриття *Пастки*
невідворотне, як *Доля*.
Кругообіг *Народжень* і *Смертей*

НАБЛИЖАЄ НАС ДО СЕБЕ

кругообіг *Народжень* і *Смертей*
невідворотний, як *Доля*.
Моторошне відкриття *Пастки*
є непевний притулок *Ілюзії*.
Спасенна пристань для *Любові* —
поодинокі скелі *Віри*,
відвойовані для *Майбутнього*
рікою *Пам'яті* і *Без-Надії*.

28.05.1994

* * * * *

Мрія намарить рожеве,
Смуток пливе в фіолет,
Радість розквітне червленим,
Злоба дасть чорний ефект.
Стежка Любові багряна,
Зрада коричневим б'є.
Лиш Надія — біла краля —
всім персонам знак дає.

6.07.1994



* * * * *

Під ностальгійними плесами
тихо спочине на дні
те, що, ночами колисане,
є дорогим у мені;
те, — до підозр не приучене,
ще не наврочене, те...
Доля моєї підручники
знову хтось нишком краде.

6.07.1994

* * * * *

Я розпізнаю, де межа
цього небесного тривання:
поляже каменем олжа
на груди пісні, що востанне
вкладе мелодію в слова
лукавих сольних відображень.
Тобі не вистачить, овва,
мізерії зворотних вражень.
Ще розпізнаю, де фінал
мого натхненного пориву:
коли досвідчений фіскал
проворно вириє могилу.

6.09.1994



* * * * *

Далеке зворушення відшукую
в нашаруваннях буднів.

Чорна діра поглинає
сонячні заміри.

Ще так неблизько
до нової ери, а ця вже
не світить.

Та й вітер — не предтеча
сомнамбули:
протяг для спраглих ожити.

.....
Вулиця пустою.

20.09.1994

* * * * *

На клітинному рівні
любов сягає найглибшої
трансплантації.
Її не викинеш з голови,
як зужитий мотлох,
не вирвеш із серця,
переполовинивши душу, —
замкне тебе у в'язницю тіла
і зробить, що схоче.

10.11.1994



* * * * *

Протоколи думок силогізмами скріплені:
кожне слово — солдат, прудконогий васал...
Хіба серце живе тут, за мурами кріпості,
прагне віри воно і любовних послань?

Слів муштроване військо знає точно, де ворог, —
іспит ревно складає на жорстокості тест.
Та сердечний резон — вболівати за когось,
гамувати гординю й возносити честь.

30.11.1994

* * * * *

Занурена в спокій звичайної ласки,
сягаю глибин допотопної казки.

Торкаюся струн відчайдушної карми —
на храм обертаю зловісні казарми.

На промені подиху, вітрі волосся
живу сьогодніням... Чи тим, що здалося?..

25.01.1995

* * * * *

Велемовні уста
фальшиві, як фіаніт.

Слухайте стоголосу тишу
і почувєте кожного.

18.02.1995



* * * * *

Не руш мене. Я сам самую.
Микола Вінграновський

Прозираю крізь дощ,
безвідмовний надламую голос.
Пульсування хвилин
розбентежило лави пустот.
Продираюсь у сни
терновиння, де зляканий сполох
захистився в собі
без опіки космічних істот.
Вже рушають, дивись,
чийсь коні будити світанок,
але тут — без вогню,
і свічадо імла запина...
Не торкайся сльози —
трутизною наповнено збанок, —
бенкетую сама
до солодкої втоми пера.

6.03.1995

* * * * *

Нарешті відчуваю вічність:
немає «до», «тепер», ні «потім».
Метаморфози меч двосічний
не відділяє більше попіл
чудесних зір на сьомім крузі
і піднебесся, де, як глянеш,
побачиш: дури псевдодрузів
наводять знов фальшивий глянець.

22.03.1995



* * * * *

Зима моїх алюзій —
мовчання таїни.
Пускаюся алюром —
Самотність, відчини!

В твоїй заскленій залі
спустили жалюзі.
І натяки реалій
згубилися в пурзі.

Безповоротність ліній,
означень суєта...
Знайшли спасенний ірій
і гріх, і висота.

Зима моїх ілюзій —
безпека таїни, —
і вичахлість алюзій.
Самотносте, мини!

27.04.1995

* * * * *

Пора прощань, коли ще зустріч тепла
муркоче у душі розм'яким кошелям, —
вже тужить день заплаканими стеклами
і застилає спогадів алярм.

Кардіограма здогаду хронічна:
безмовність ритму, волі до утіх, —
то схлипує приреченість циклічно,
приймаючи ілюзію за хіть.

7.05.1995



* * * * *

Пашать вогнем жоржини переспілі.
Жовтогарячий подих чорнобривців
вистуджує пругка постава лілій,
пробуджених знаменням блискавиці.

Розпластаний асфальт не дбає про своє
сплюндроване вагою, висхле тіло.
Замкнула небосинь веселковим кольє
що мріялось і що вже відболіло.

14.08.1995

* * * * *

Барбос утік! Барбос утік!
Попри заслони долі,
здолавши ланц — важений гніт,
пес загуляв на волі.

Він вибір мав: любов чи смерть
у ситім прозябанні,
та Гамлетів безстрашний герць
в нім запалив бажання.

Нещасний щедро заплатив
за раювання псяче:
якийсь господар остудив
його чуття гаряче.

Урвався хіті лейтмотив
буденно, по-собачи:
конав він тихо, як тужив,
щоби ніхто не бачив.

25.08.1995



* * * * *

Повернення до себе, міграція в світі —
це волі надпотужність, як хочеться цвісти.

Мов кулька від більярду, пробуджена гравцем,
помчиш назустріч цілі, накреслений Отцем.

У заспаній кав'ярні чи в шалі вар'єте
незчуєшся, як Доля знов обере тебе.

19.10.1995

* * * * *

Живий труп
(популярний вислів)

Це терпіння проїло геть душу до тла,
на яким мальовничо журилися вдови.
Дороженькі небіжчики, гляньте: отам
ваші німби спускають в Купайлові води.

Може, вирине з них надсвідомості суть
і освятить тілесні проскури.
Подейбічні невірники! Любощі тут
капітально заковані в труни.

20.10.1995





* * * * *

На черговім фуршеті
тусувались поети.
Кайф!
Обережно кривлялись —
самоїдства стидались?
Гай-гай!
В молодечі обличчя
заповзала дволичність.
Ай-ай-ай!
Не одну одиницю
урівняли столиці.
Жаль.

Листопад 1995

* * * * *

Найстрашніша з підозр, —
що ти є не ти, —
лиш підхоплена вітром подібності,
прагнеш рости.
Начебто,
із мімікрії випроставшись,
вразиш когось незрівнянністю
марсіянки,
або бранки
неоскаржених шукань себе
в чиемусь чужому імені.

18.11.1995

* * * * *

Немає без нас України
без нього і неї нема.
Коли ти у себе не віриш,
Вітчизна тобі, як тюрма.



Коли ти затався в розпуці,
чи квапиш себе до корит,
вона очищається в муках —
аскези величної скит.

Якщо ти лукавиш без міри,
і серце вина не пройма,
глухий до вкраїнної ліри,
і доля її не займа, —

яка тобі фата моргана
проляже дорогою в світ?
Воскресла від зрад Оріяна
пробачить своїх недорік.

18.11.1995

* * * * *

Опонентам

Іще одне розчарування. Досить
доводити, що я таки жива,
що вдвох із мовою ми — плоть від плоті, —
на серці — лиш синці, ніде ні шва.

Хіба слова перелицьовані на моду,
якщо болиш ти вірою в любов?
Навіщо нарікати на природу,
коли Творець поетами зійшов?

Відкритість досвіду — від альфи до омеги.
Все пережите переплавить хист.
Слова — достоту плантаційні негри —
ти ж медіум, не більш, в безодні хвищ.

Не порятує логіки правиця.
(Чуттєва глухота бринчить один мотив).
Яке безглуздя думати, що криця —
з нестачі емоційно-вибухових див!

29.11.1995



* * * * *

Без твого вибору
в мене немає вибору.

Без твоєї певності
мені бракує впевненості.

Без твого подиху
не вистачає подиху.

Без твоєї первинності
дрібнішаю у вторинності.

Без твоєї цільності
у світі нема доцільності.

2.12.1995

* * * * *

А що, коли немає сенсу
ні в проклятті, ні в співчутті,
ти, що народжена від Зевса,
куди подінешся в житті?

Кого зігрієш серцем щирим
без остороги каяття —
аж невсипуща лють візирів
підніме камінь побиття?

Коли ж остання мука-згага
пройме твій мозок до сивин,
дістанешся огидним ханам
чи прийме Бог, і Дух, і Син?

18.12.1995





Алегорії прозріння

* * * * *

В застиглому коловороті мрії
закам'яніли ряжені еміри.

Уже й декоративні одаліски
не ваблять око, не бентежать мізки.

Фантасмагорію відмерлих візій
не рушить плин пересічних колізій.

Такого супокою, Мати Божа,
не знає світ «од можа і до можа»!

7.01.1996

* * * * *

У шоколадному безвіллі
при маєві брунатних втіх
бува, примариться Севілья,
чи Копенгаген, Кривий Ріг...

Так географію помножу
на безнадію вороття,
облудну віру — на острожу
сувору правду каяття.

17.01.1996

* * * * *

Неприкаяна душа —
вирлоока мандрівниця,
вдатна на дотепи й кпини,
поглядом проймаючим
висікає правдиву іскру
й поспішає на знак
духовної батьківщини.
Прихилитися.

29.01.1996



* * * * *

Ненароджена музика
правдивіша довершених симфоній:
звучить в тобі
майбутніми пологами.
Суще марнославство —
придумувати для неї ноти!

30.01.1996

* * * * *

Колихалась вода у кориті,
густо дихаючи в бік океану:
«Велике цабе знайшлося —
кораблі по собі ганяє.
Та ж у моєму кориті
не один навігатор загубив дорогу!»!
Мала слушність...

5.02.1996

* * * * *

Іще не знати, хто й для чого
змарнує день цей без пуття,
чи прийде зцілення від того,
чого нема в палітрі дня.

Хіба повідає світанок,
який гряде йому кінець,
коли вже пензля отаманом
не робить відставний мистець?

12.02.1996



* * * * *

Зима зійшла морозами у січні —
це ти дихнув веселою жаги,
і наші руки — птахи перелітні —
сплітали дивовижні вітражі.

Зима палала в лютому безсиллі
(бо ж валентинчики плекав народ).
Ми рятувалися в екзилі,
де не дістане й прокурор.

12.02.1996

* * * * *

Слова до слів тулились голубами,
а думка відрікалася пера.
І що я вдію з несподіваними Вами,
коли сама, як птаха, без крила?

Хіба ця ніжність, що до млості мила,
уразить здогадом, діткливим, як струна,
і серце ще збентежиться від дива
весняного пробудження? Хто зна...

5.03.1996

* * * * *

Огорни мене, Господи, милістю
найсвятішою із чудес —
дальтонічною очевидністю
справедливості. Упередь
від злощасної неминучості,
од лукавого пересуд...
В поховальному колі заручників
сповідальником вічним пробудь!

7.04.1996



* * * * *

До богоподібності
пощерблені здібності.
Заречевленість,
як приреченість,
обгорта.

До якої ж іще
понічевленості
причвалають відщепенці
озвірілого охлоса?

І ніяк звироднінь не уникнути —
Каїн Каїну — не суддя.
У такій іще, Господи, прикрості
Авель Авелю руку подав!

7.04.1996

* * * * *

На відстані безпечного контакту
пильнуйте, щоб не збитися із такту.

Надмірність поз — не показник позиції:
не захистиш піднесене від нищого.

Відкинь догмати помсти і амбіції:
життя порве тенета дефініції.

На відстані безпечного контакту
зіграй героя у фінальнім акті.

4–7.08.1996



* * * * *

*И днем, и ночью кот ученый
все ходит по цепи кругом.*

А. С. Пушкин

Зелена містика чола
просяяла в дрімотній тиші,
немов спіткались на узвишші
німі немовлені слова.

Пливли думки зелено-кволі,
повнів смарагдами потік.
Замкнулося житейське коло —
все переплутав «вчений кіт».

Квітень 1996

* * * * *

Засвіти мені душу привітністю,
щирим словом ласку добудь
і сердечністю неофітною
визволи із облуд.
І з терпінням, а не злобою
споряди мене у життя.
Я не стану боротись з бідюю —
Бути Справжньою у Вітця.

7.04.1996

* * * * *

Відсахнутися, значить, збочити —
злу недоленьку напропорочити.

Відімкну себе, розпечатаю:
за добро добром не розплачуюсь.

Розтулю уста — не замовчати:
Так люблю тебе!

— Не наврочити б...

Квітень 1996



Зіновія Карпенко. Дорогою приляста

* * * * *

Вітражі, вітражі, вітражі
в бездоріжжі, безкрилі ошатні задосить.

Міражі, міражі, міражі
безталання недремне складало у стоси.

Лиш душі не душіть, не душіть —
сива чайка над плесом заклично голосить.

Ви, уста, помовчіть, помовчіть —
вже журба покаянно обрізує коси.

2.06.1996

* * * * *

Дисгармонійне

Літо затисло в холодних обценьках
розморену містику травня:
наглим походом небачених армій
брови здивування: «Оце так!»

Не відвернути цей рух авантюрний
(чомусь сентименти не в моді).
Скинути б раптом поношену одіж,
скупатися в ніжних ноктюнах?

20.06.1996





* * * * *

Верховина радості моєї —
несподівана, немов квітневий жарт:
розгонисто гуляє по алеї
вільготний вітер, вирвавшись із чат
суворого реліктового краю.
Огром бескиддя переможено ураз:
сім струн злютованих веселка має
і голос дивний Елли Фітцджеральд.
Прокотиться луна у безгоміння,
і захлинеться неповторна мить:
як алегорія прозріння — лінія —
до верховин екстазу і молитв.

31.07.1996

* * * * *

Майже сага (проект)

В розкішному збігу байраку і ниви
мій предок — із готів, твій — вікінг спинились.

Прокляли вони генофонду потоки
у скіфські степи і сарматські болота.

Що більше галузилося древнє коріння,
то крона пишалася листям нетлінним.

Не знати було братовбивства провини —
розплата не стала би трупком полинним.

Уроджена готка дочасно не в'яла б:
дністровські бистрини Славутою звала.

Услід архетипу несеться опала:
де єдність омріяна, сила і слава?

14.10.1996



Зіновія Карпенко. Дорогою припадає

* * * * *

Коли все ясно до знемоги,
а ти ще мучиш Абсолют,
згадай хутчій про власні ноги,
тікай чимдалі, басаврюк.

Не міряй розумом безглуздя
і долю злу не спокушай.
Із берега крутого устя
(не Мефістофеля!) шукай.

9.12.1996

* * * * *

Допоки фіолетова хвиля
не накриє тебе з головою,
і яструб не подупить
шмат неба з очей, —
зроби своєю Меккою Спокій
і прошкуй до нього
повз усі дисгармонії
і капкани побуту.
Не тримай в підземеллі думки —
вони давно визріли до перельоту
з тісного і вогкого
на світле й просторе.
Зніми із душі вериги
і дай їй, нарешті,
Благо-Словення.

12.01.1997





* * * * *

Прийми цю клітку
во смиренність духу,
як Дар Божий.
Бо не дано тобі права
бути сторожею:
тільки ярмо — вільного привілей.

30.01.1997

* * * * *

Кришталь душі несучи з собою
і беззаконня теплих уст.
Чи стане ангел сатаною
на роздоріжжі всіх спокус?

Моє незаймане безсоння
(Чи є у нім чиясь вина?)
прошепче радо, безсоромне,
знацька впізнане ім'я.

17.02.1997

* * * * *

Безвільний дрейф понурого експресу
і нехить милосердної руки —
зникають дні безбарвної експресії
у мороці екзильної нудьги.

І навіть Збіг у часі і у вимірі
в єлейну мить наближення Небес
застане вас, приручених Не-вибором,
в манірному дріманні тет-а-тет.

10.03.1997



* * * * *

Хочу форму вдихнути у випуклий зміст,
щоб звучали ефірні хорали,
нездійснених надій надтоїдливий тік
зупинити абсурдом зухвалим.

Одним змахом крила перекреслити лет
днів бездарних, що виплід неволі, —
освятитися в тайні «Христос — Магомет»
і причастя прийняти від долі.

17.03.1997

* * * * *

Ворухка, наче ртуть, сіла хмарка між брів
і напнула між віч покривало із тіней.
Чи стремління притлумлене сонмом вітрів,
чи закреслена даль нездоланністю ліній?

Розпогодилось ніби — і стерта печаль.
Може, фея торкнулась чола охоронно
і забрала той біль, і той острах без чар —
невимовністю губ відгукнулися скроні.

8.04.1997





* * * * *

Входжу в намагнічений простір,
де північ і південь — полярні,
де схід даленіє, мов острів,
і захід смеркає в тумані.

На цім осередді не ступиш
ні кроку від себе самої,
допоки з-під прикрого струпу
не виткнеться пагін секвойї.

Допоки ще змога терпіти,
і поки ще тлін — не розтрата,
я буду довічно горіти
космічним ефіром Астарті!

23.04.1997

* * * * *

Ген за небокраєм
зайнялася заграва й заграла
краєм неба,
ніби помережане покривало крала
від очей ночі. Отже,
спатимуть зорі на осонні осоромлені,
прикро не прикриті.
Але у горі, може, заголосить
якась зіронька та й зірветься
додолу, і там, долі,
народиться чиясь доля
о двох окрайцях
і розкрає небо навпіл,
аби гризтись увесь вік недогризками.

26.06.1997



* * * * *

Вчорашній жах — Едем сьогодні,
і втеча в лагідність чола.
Така журба душилась в горлі,
і враз — веселка розцвіла!

Так нелогічно проминаю
мертвотних буднів обручі.
І вже натхненно йду до краю,
де лиш Голгофи височінь.

Вересень 1997

* * * * *

Такої гупої пори,
де просвіт — в корінцях сторінок,
примнувши кроками спориш,
прошелестіти б на зарінок,
прошурхотіти в комишах
ще й присоромити зигзицю,
що понад плесом — на очах! —
блискучу випрала спідницю.
Пробратися в безпечний сон
блідих дитинних незабудок
і розладнати камертон
під зойки невидимих дудок.
Відтак, угамувавши шал,
дух авантюрний усипити
і повернутись до скрижалей
і до господи, що — обитель.

22.10.1997



* * * * *

Перебираю клавiші абияк — добре,
виводжу соло філігранно — зле.
Крута фактура, то ж тертя — утробне,
все ж — милозвуччя — п'яне і міцне.

То ж переполовинивши увагу
на рівнодення остраху і зваб,
ще трохи зачекаю: мо', схитнуться ваги:
від доторку долонь. Чи від незграбних лап?

2.11.1997

* * * * *

Радикальна... петиція

Відвоюй у мені людину,
що не знає облуди і кпину,
не карається дровом спокус,
а дивується кожної миті,
як тікає із серця повинність
і цвіте в ньому радості куц.

Захисти у мені людину,
безневинну у власній провині
і даровану світу, як знак
обопільної ясної згоди,
небурлескної гордої оди,
не знічевлену грізним: «Он як!...»

19.12.1997



* * * * *

Жадає вибуху натура.
Із мороку північних вод
щодня задавнена потуга
на звичний кличе ешафот.

Тяжке боріння-проквиління,
бліда сердечна глухомань
і маревні хрестовидіння
поміж злостивий шепіт пань.

Хоч їсть нутро гірка скорбота,
серед сплюндрованих божків
спочиєш, душе, у роботі,
яку Всевишній заповів.

29.03.1998

* * * * *

Ідуть дощі. Плете негоду
мотуззя високосних рік.
Повніє втомлений потік,
надсадно втримуючи воду.
За плесом ринула услід,
піддавшись на сваволю бурелому,
тужлива мла, як бойків світ:
золотоверху скинула корону
з хитких небес, маків'я хмар,
з надриву білого блакиті —
принишк цвіркун десь поміж трав
і скарги поховав у житі.

28.06.1998



* * * * *

Дорогою причастя
по вектору ходи
почуєш поклик щастя
крізь сутінки біди.

Вєрвечкою долання,
жадобою снаги
сконає мить остання
під прихистком нагим

відвертого польоту
дражливої мети:
це неминучість плоті —
в собі усе нести!

21.12.1998





Епілог

* * * * *

Сьогодні сипали сніги
на сни щасливі,
тікала темрява в ліси,
в страхи прасиві,
що спеленали любий сміх
утробним боєм —
я не впущу їх на поріг
сивобородих.
А ненаситна круговерть
твоїх початків
прийме свою чергову смерть
від потерчаток.

Травень 1999

* * * * *

День накочував на день
потугу вражень —
в них не було тебе.
Без обмежень
творився сенс
в оці всевидючого «Я»:
дивно відроджуватися
в цноті не-любві.

28.07.1999



* * * * *

Словами засіяно зоране поле.
Чи досить тих весен зосталося в долі?
Чи вистачить осеней взяти врожай?
Чи стане відваги відкинути жаль?

Спливати медами й варити полин...
Чи вистачить страви й вигадливих вин?
Чи годі, годі?! Молитви Христа,
щоб святістю стало мовчання листка?

5.12.1999

* * * * *

Замислено душу на сто роздоріж.
Покраяно долю. Охристий поріз
зійшовся на серці. Почайною ран
омила надія відроджений храм.

Несу урочистості ношу святу:
стрімкою ходою відпружу біду —
і там, де ввижалося урвище з'яв,
постане у сяві Мій Ідеал.

7.02.2000





* * * * *

Еклектика болю,
алхімія слів,
харизма польоту
над гавкотом псів.

Із царства латині
чужих мертв'яків
у рідне екзилля
німих свояків.

Прокреслено радіус
вектором ввись,
стерпілося з вадами
випале вниз.

Еклектика болю —
алхімія слів,
столика повинність
огуджених днів.

Червень 2000

* * * * *

Люди говорять прозою,
віршем — мовчать:
за безгомінним посохом —
істини рать.
Віршем мовчання повниться,
серце зорить:
дати у міфи загорнуться,
щоб не ятрить.
Серце зорею підійметься,
протуберанцями — тьма:
фабула з сенсом обнімується...
Чи ж не пора?

26.08.2000



* * * * *

Шепіт раніше губ.

Осип Манделъштам

Невгамовне невимовне колобродить.
Витоки вагітніють водоймами.
Раз — і народилося у Ви-слові.
Те, що попереду, — ліплення форми
з плоті Нічого.
Лакузи поневолили простори
вільнодумства. Лепет переспіву
перебиває мотив Ідеї.
Та грає вона арфою меридіанів
й на лютні паралелей —
звучить майбутнім часом.

Вересень 2001

* * * * *

Суха галузка скрипить надтріснутим горлом
про біль перестиглого жита;
трава витискає надмір вологи
росяними капілярами:
знаходжу себе у кожному протиставленні
виповненою.

Жовтень 2001

* * * * *

Вир повсякденності закручується в німб —
міфічний код заблисне і не скресне:
доглибний сенс висвячується в нім —
і виростають долі Еверести.
Не обійти, не обминути шанс —
щоденних вахт мобільне визрівання:
лише складе непереборний час
ціну надії, віри і волання.

Січень 2002



* * * * *

Капле, капле за вікном моква.
Просідає снігу пелерина.
Споконвічна ожила хандра,
запліснявіла вчорашня гожа днина.

Запитаю я у серця навпростець:
«Що черствієш, вражене журбою?»
Десь чадить більмастий каганець
поза простором, за віртуальним, грою...

Що ця порожнеча, як плита, —
надмогильна глиба. Все — і крапка.
Ще ж душа вразливо-молода,
і сумління не злякає пастка

прийшлих буднів стародавнє «Ні».
... Безнадія стелиться туманом,
зусібіч бинтовані жалі
сповивають пахощі шафрана.

«Не зважай, що за вікном моква,
почорніла снігу пелерина.
У народжень і смертей — циклічна гра —
визріває у *тобі* травнева злива!»

9.11.2002





* * * * *

Моя любов

У ній нема модальності — невтримна сила,
що рве тебе із себе до небес.

Вона про себе владно сповістила,
як воздаяння справедливий жест.

Намріяного донька й несвободи,
заскочена велінням висоти —
в благоговіння переходить подив:
мені б ще вирости із себе, дорости.

Вона ж — дитя, неплекане виною,
це — понад тебе, вище пересуд.

З такою зустрічаються весною,
розтоплюючи кригу зимних уст,

бо в ній нема модальності — сама лиш сила,
що рве тебе із себе до небес.

Вона про себе щойно сповістила,
як воздаяння справедливий жест.

30.03.2003

* * * * *

Настали сутінки надії
в моїй розкриленій душі,
і запахущі квіти мрії
притьмом зіщуулися всі.
Все ж пам'ятаю — полинове
оторопіння прийме час,
потуга звільнення поновить
до вірогідного той шанс,
що не дрібніє від спонуки
видовища, вина і краль —
твої надійні теплі руки
відкинуть сумніву вуаль.

8.04.2003



* * * * *

Перебігають міради літ —
космічний код ущільнює правичність.
Натомлений блуканням Чоловік
ество своє промацує в століттях.

Покритий порохом погаслих поколінь,
Він струшує видіння марних візій —
пошукувач достотних кольорів
у пастці з'яв клішованих колізій!

Він мучиться, мов первісний Адам,
спізнавши пекло у раю гріховнім,
і рветься самоті холічний дар.
Розототожнений, неповний

так Він бреде — Сліпий і Поводир,
дволикій Янус — Митар і Злиденник,
на роздоріжжях Всесвіту — один,
перед сумлінням — Варвар і Святенник.

24.12.2003

* * * * *

Я стримуюсь тебе любити:
благословляю вороття
від нереальної спокуси
в альков самотнього життя.

Я стримуюсь — і цього досить,
щоб щастя ствердити, як мить
порозуміння з прикрим гостем,
якого буревій накрив.

Я стримуюся від розтрати —
мультиплікації зневір.
Як треба ще тебе кохати,
щоб вищу вибрати з офір?

1.01.2005



* * * * *

Я люблю вас, як небо, —
воно мені не належить.
Пропливаю рікою
назустріч дальнім берегам.
Там, за видноколом помислу
невтомна зоря
пряде наші долі
з веселкових світанків
анонімної порідненості.

Липень 2005

* * * * *

Професорам Калінім

За плесом Сиваша, на роздоріжжі доль
розбурханих вітрів збирач — Сімферополь.

Тут жилавий Салгир несе інцестну кров
еллінської доби, татарських поневоль.

Звитяжний руський дух порвав зв'язок століть:
Христок, Аллах, Мойсей — цю караїмську віть.

У пафосі сивин — узгір'я Судака,
і Ялти юний лик — суворість і снага.

Тут згорнуті у код Лакан, Дельоз і Кристева,
де Каліних засів — там зріє мудра істина.

В буянні квітів, трав — солодкий Коктебель...
Я б залишилась тут, якби не новий день.

16–20.06.2007



* * * * *

Академіку Т. С. Яценко

Софія Уманська хвилює навіки:
в росі спеленуте світання,
стежки сплітаються в вінки
апофеозом надихання.

Рятуюся у шатрах твоїх крон,
вдихаю аромат твого зітхання.
Гостюючи у вінценосних пань,
Я — побережник, де живе Харон.

Вклоняються дерева небесам,
залюбленим в озерну гладь.
Вдивляючись у власну непроглядь,
вертають сенси спонукальним снам.

Софіїн герць, Тамарин хист —
з минулого в майбутнє лист.

12–13.07.2008

* * * * *

Прошкую в свій Єрусалим,
де Альфа і Омега.
Навічно там забито клин
між «хочу» і «як треба».

Причастя досвід бережу,
в нім «буду» й «можу» разом,
і літургію відслужу
з позаземним екстазом.

6.11.2009





Зміст

| | |
|--|----|
| «СПРАГА ЖІНКИ Й ПОЕТА...»..... | 3 |
| ПРОЛОГ..... | 6 |
| «Лиш час — верховний судія...» | 6 |
| «Братнє стискання рук...» | 6 |
| З матір'ю..... | 7 |
| «Спікся в заході серпанок анемічної надії...» | 8 |
| На порозі | 8 |
| Пробудження | 8 |
| Як можна виважить годину | 9 |
| «Збентежене серце не вправити в раму...» | 9 |
| Закоханим..... | 10 |
| «Дерева в інії, що вуса проводів...» | 11 |
| «Знову осінь, тиха осінь...» | 11 |
| «Я прийду ще до себе з надією...» | 12 |
| «Як мало часу для життя...» | 12 |
| Злочин | 12 |
| «Сонцем, весною чи квіткою...» | 13 |
| «Очі — пустеля, серце камінне...» | 13 |
| «Чому ридаєш, моє серце...» | 13 |
| «Весни настали ясні дні...» | 14 |
| Вночі і вдень | 14 |
| «Побережи мене, Любове...» | 14 |
| Чорнобиль..... | 15 |
| Навздогін пам'яті | 16 |
| «Що життя це — копійка дарована...» | 16 |
| «Це вже якась невідворотність часу...» | 16 |
| «Спішим до осені непрошені...» | 17 |
| «Є щось ганебніше від ран...» | 17 |
| «Вузьким коридором свідомості...» | 17 |
| «Засвіти маяки свої, море!..» | 18 |
| «Помірковані мрії...» | 18 |



| | |
|--|----|
| ВІЗІЇ СПАСІННЯ | 19 |
| «Плавився сніг, як віск на катафалку...» . . . | 19 |
| «Напівзусила — напівволя...» | 19 |
| «Ця ніч поезії дарована...» | 20 |
| «Зроби мене перевеслом своєї надії...» | 20 |
| «Гадаю, категоричність проростає...» | 20 |
| «Синя фортеця в зеленій оправі полів...» . . . | 21 |
| «Я занадто оптимістка...» | 21 |
| «Безпечна незумисність...» | 21 |
| «Нема нічого, окрім діалогу...» | 22 |
| «Смеркає на душі в багряних бліках вечора...» | 22 |
| «Під пресом циклічності...» | 22 |
| «Випробування моці...» | 23 |
| «Палає багаття колишніх святинь...» | 23 |
| Психоаналітичні асоціації | 23 |
| «Слизький каньйон вглибав у морок...» | 24 |
| «Ковтаючи істин незрілих ерзац...» | 24 |
| «Децибелами гласного реву...» | 24 |
| «Світиться небо дощем...» | 25 |
| «Як висловити невимовне...» | 25 |
| «На сцені божевілья, нудьги і марноти...» . . . | 26 |
| «Знітилось мовчання в закутку душі...» . . . | 26 |
| «Багато вас заходить у відчинені двері...» . . | 27 |
| Візія спасіння | 27 |
| «То розкраяна рана в безголосі сочиться...» | 28 |
| «Прощання рук...» | 28 |
| «Напровесні вагітні пухом лози...» | 28 |
| «Намарилося втечею душі...» | 29 |
| «Протяглась, мов ріка...» | 29 |
| «Я у цій круговерті не здужаю...» | 30 |
| «Приходь у сніг, у вітер, дощ...» | 30 |
| «Загубився світ серед товщі літ...» | 30 |
| «Дороги — артерії доль — невидющі...» . . . | 31 |
| «Відгомін вітру — тільки подих...» | 31 |
| «Задивилися проліски в небо...» | 31 |



| | |
|--|----|
| ДЗЕРКАЛО ІЛЮЗІЙ | 32 |
| Балада про серце..... | 32 |
| «Еволюція кореня до листка...» | 33 |
| «Посіє сум сердечна сповідь...» | 33 |
| Фотографія щастя..... | 34 |
| «Суворя вертикаль гріхопадінь...» | 34 |
| «Перетікання слів-відлунь...» | 35 |
| Колегам по перу (самокритично) | 36 |
| «Ця любов по дотичній...» | 36 |
| Дзеркало ілюзій | 37 |
| «Спрагу до синтезу і перевтілень...» | 38 |
| «Демаркаційна лінія моралі...» | 38 |
| «Тебе нема, тебе не може бути...» | 38 |
| З Бетховена | 39 |
| «Їх багато за кадром промчало, мов натовп...» | 40 |
| «Замурувати душу ананкаста...» | 40 |
| Єгипетський мотив | 41 |
| «Для своєї любові змайструю...» | 41 |
| «Зачерпну рукавом вітер...» | 42 |
| Книга життя (?) | 43 |
| «Мрія намарить рожеве...» | 43 |
| «Під ностальгійними плесами...» | 44 |
| «Я розпізнаю, де межа...» | 44 |
| «Далеке зворушення відшукую...» | 45 |
| «На клітинному рівні...» | 45 |
| «Протоколи думок силогізмами скріплені...» | 46 |
| «Занурена в спокій звичайної ласки...» | 46 |
| «Велемовні уста...» | 46 |
| «Прозираю крізь дощ...» | 47 |
| «Нарешті відчуваю вічність...» | 47 |
| «Зима моїх алюзій...» | 48 |
| «Пора прощань, коли ще зустріч тепла...» | 48 |
| «В годину покори і аритмій...» | 49 |
| «Назустріч давньому коханню...» | 49 |



| | |
|---|-----------|
| «Протягом, потягом, протагоністом...» | 49 |
| «Пашать вогнем жоржини переспілі...» | 50 |
| «Барбос утік! Барбос утік!...» | 50 |
| «Повернення до себе, міграція в світі...» | 51 |
| Живий труп (популярний вислів) | 51 |
| «На черговім фуршеті...» | 52 |
| «Найстрашніша з підозр...» | 52 |
| «Немає без нас України...» | 52 |
| Опонентам | 53 |
| «Без твого вибору...» | 54 |
| «А що, коли немає сенсу...» | 54 |
| АЛЕГОРІЇ ПРОЗРІННЯ | 55 |
| «В застиглому коловороті мрії...» | 55 |
| «У шоколадному безвіллі...» | 55 |
| «Неприкаяна душа...» | 55 |
| «Ненароджена музика...» | 56 |
| «Колихалась вода у кориті...» | 56 |
| «Іще не знати, хто й для чого...» | 56 |
| «Зима зійшла морозами у січні...» | 57 |
| «Слова до слів тулились голубами...» | 57 |
| «Огорни мене, Господи, милістю...» | 57 |
| «До богоподібності...» | 58 |
| «На відстані безпечного контакту...» | 58 |
| «Зелена містика чола...» | 59 |
| «Засвіти мені душу привітністю...» | 59 |
| «Відсахнутися, значить, збочити...» | 59 |
| «Вітражі, вітражі, вітражі...» | 60 |
| Дисгармонійне | 60 |
| «Верховина радості моєї...» | 61 |
| Майже сага (проект) | 61 |
| «Коли все ясно до знемоги...» | 62 |
| «Допоки фіолетова хвиля...» | 62 |
| «Прийми цю клітку...» | 63 |
| «Кришталь душі несучи з собою...» | 63 |
| «Безвільний дрейф понурого експресу...» | 63 |



| | |
|---|-----------|
| «Хочу форму вдихнути у випуклий зміст...» | 64 |
| «Ворухка, наче ртуть, сіла хмарка між брів...» | 64 |
| «Входжу в намагнічений простір...» | 65 |
| «Ген за небокраєм...» | 65 |
| «Вчорашній жах — Едем сьогодні...» | 66 |
| «Такої гупої пори...» | 66 |
| «Перебираю клавіші абияк — добре...» | 67 |
| Радикальна... петиція | 67 |
| «Жадає вибуху натура...» | 68 |
| «Ідуть дощі. Плете негоду...» | 68 |
| «Дорогою причастя...» | 69 |
| ЕПІЛОГ | 70 |
| «Сьогодні сипали сніги...» | 70 |
| «День наочував на день...» | 70 |
| «Словами засіяно зоране поле...» | 71 |
| «Замислено душу на сто роздоріж...» | 71 |
| «Еклектика болю...» | 72 |
| «Люди говорять прозою...» | 72 |
| «Невгамовне невимовне колобродить...» | 73 |
| «Суха галузка скрипить надтріснутим горлом...» | 73 |
| «Вир повсякденності закручується в німб...» | 73 |
| «Капле, капле за вікном моква...» | 74 |
| Моя любов | 75 |
| «Настали сутінки надії...» | 75 |
| «Перебігають міради літ...» | 76 |
| «Я стримуюсь тебе любити...» | 76 |
| «Я люблю вас, як небо...» | 77 |
| Професорам Каліним | 77 |
| Академіку Т. С. Яценко | 78 |
| «Прошкую в свій Єрусалим...» | 78 |

Зіновія Карпенко
ДОРОГОЮ ПРИЧАСТЯ
Вибрані поезії

Верстка і дизайн обкладинки *Оксани Микущей*
Коректор *Ірина Гринів*

Видання здійснено за фінансової підтримки
Івано-Франківської обласної державної адміністрації

Підписано до друку 22.12.2009. Формат 60x108/32
Папір офсетний. Друк офсетний.
Гарнітура «Academy». Умовн. друк. арк. 8,63
Тираж 500. Зам. № 808.

Видавництво «Місто НВ»
76000, м. Івано-Франківськ,
вул. Незалежності, 53,
тел.: (0342) 55-94-93.

Свідоцтво ІФ № 9 від 02.02.2001.

Віддруковано: Друкарня «Місто НВ»
76000, м. Івано-Франківськ,
вул. Незалежності, 53.



К-20 Зіновія Карпенко.
Дорогою причастя. Вибрані поезії. — Івано-
Франківськ: Місто НВ, 2009. — 84 с.

ISBN 978-966-428-122-2

ББК 84 (4 УКР) 6-5

Карпенко Зіновія Степанівна — доктор психологічних наук, професор, завідувачка кафедри педагогічної та вікової психології, директор науково-дослідного Центру «Психологія розвитку особистості», голова спеціалізованої вченої ради із захисту кандидатських дисертацій з педагогічної та вікової психології у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника, член Української спілки психотерапевтів.



Авторка двох поетичних збірок: «Візії спасіння» (1993), «Дзеркало ілюзій» (1995), добірки віршів у літературно-мистецькому альманасі «Нащадки Митуси» (2006) та низки публікацій у періодиці («Літературний Львів», «Перевал» та ін.)

«Поетична книга Зіновії Карпенко «Дорогою причастя» складається з п'яти автономних розділів: «Пролог», «Візії спасіння», «Дзеркало ілюзій», «Алегорії прозріння», «Епілог», кожен з яких вражає зрілістю думки, афористичністю вислову, вишуканою красою художніх засобів. Лірична героїня збірки — вольова, сильна, але в той же час вразлива, чуйна, з тонкою структурою душі жінка XXI століття».

Ольга Слоньовська